

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI
TERÜLETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
☒ 4024 Debrecen, Piac u. 54., ☎:52/507-524
e-mail: valasztas@hbmo.hu

64/2024. (VI. 20.) TVB

Határozat

A Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottság az Élhetőbb Hajdúhadháért Egyesület (székhely: 4242 Hajdúhadház, Vasvári Pál utca 14.; bírósági nyilvántartásba-vételi száma: 09-02-0004514; képviselő Dr. Koós László önálló képvisellel rendelkező elnökségi tag) jelölő szervezet által a Hajdúhadház Város Helyi Választási Bizottsága 96/2024. (VI. 14.) határozata ellen benyújtott fellebbezés alapján

a Hajdúhadház Város Helyi Választási Bizottsága 96/2024. (VI. 14.) határozatát helybenhagyja.

A határozat ellen a döntéstől számított három napon belül a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz benyújtott, de a **Kúriához** (Kúria címe: 1055 Budapest, Markó utca 16., levelezési cím: 1363 Budapest, Pf. 35.) címzett bírósági felülvizsgálati kérelemnek van helye.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani úgy, hogy az legkésőbb **2024. június 23. 16.00 óráig** a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz megérkezzen.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthatja be személyesen vagy levélben, illetve olyan elektronikus dokumentumként, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője vagy jogi szakvizsgálóval rendelkező személy esetében a kérelem benyújtója minősített elektronikus aláírásával látott el. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként nyújtja be, annak mellékleteit a kérelmező oldalhú másolatban elektronikus okirati formába alakítja.

A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy - a szakvizsgáló-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell:

- a kérelem - a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdés szerinti - alapját,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja a kérelem benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

Indokolás

A Kérelmező 2024. június 12. napján 14:37 órakor elektronikus úton terjesztette elő kifogását Hajdúhadház Város Helyi Választási Bizottságához a Ve. 208. §-a alapján, a Ve. 2. § (1) bekezdése a) és e) pontjaiban foglaltak megsértése miatt ismeretlen személyekkel szemben.

Kifogásában előadta, hogy Hajdúhadházon, a Rákóczi u. 50. sz. alatti 1. számú szavazóköri terület közvetlen közelében található a korábban Kertvendéglő néven ismert, mára egy átalakítás alatt álló épület. Leírja, hogy „Az onnan kijövő személyek elmondása szerint Fórián Albert képviselőjelölt sikeres választási szereplése érdekében az említett helyiségben jelentős mennyiségű alkoholt, üdítőket és energitalokat halmaztak fel, amelyekből a szavazás reggelének 6.00 órájától kezdve folyamatosan, 4-5 személy adott az érkező szavazóknak abból a célból, hogy Fórián Albert képviselőjelöltre adják a szavazatukat.”

A kifogás tartalmazza, hogy „Továbbá tudomásunk szerint 5-10 ezer forintot adtak azoknak, akik vagy az említett jelöltet jelölik meg a szavazólapon vagy csalárd módon azt szimulálják, mintha nem tudnának önállóan szavazni, ezért egy bizonyos személy segítségét kéri.”

A 2024. június 9. napján történt események vonatkozásában előadja, hogy „A szavazóhelyiségben miután és helyi lakosok már a sokadik írástudó ember helyett is konkrétan bementek a szavazófülkébe a segítséget kért személy szavazólapját kitölteni, a szavatszámoló bizottsági tagok értesítették alatti lakost, a Helyi Választási Bizottság egyik delegált tagját, aki a helyszínre sietett. Ott azzal szembesült, hogy 3 személy, miután leadta a szavazatát, kijött a szavazóhelyiség elé, és folyamatosan és hangosan a „Fideszre és Fóriánra” mondatokat ordibálták. Ez hosszú percekig tartott. Hiába szólt rájuk többször is , ezek az emberek tovább kampányoltak a tiltott területen. Ezek után a értesítette az Európai Megfigyelő Bizottságot és sz alatti lakost, aki a helyszínre érkezve a fenti jogsértés észlelése után a 112-s telefonszámon kért rendőri segítséget a választás rendjének megzavarása címen. A kiérkező Rendőrök előtt hirtelen Fórián Albert is a helyszínre érkezett és füle hallatára az alábbi szavakkal megkérte a kiabáló embereket, hogy menjenek el a szavazó helyiségből, „megmondtam nektek, hogy mindig csak egy ember jöjjön velük”. A kiérkező rendőrök Fórián Albertet igazoltatták. Kérdésükre, hogy miért mászkál folyamatosan be és ki a szavazóhelyiségbe azt válaszolta, hogy szavazni volt bent. A rendőrök közölték, hogy ilyet nem tehet, szavazzon le és távozzon. A rendőri igazoltatást követően egy 4-5 fős csoport figyelte az eseményeket, és azt tapasztalták, hogy a hivatkozott volt Kertvendéglő nevű helyiségbe behívták az embereket, majd elkísérték őket a szavazófülkébe Volt, akit a által vezetett Fekete Opel Astra kombi frsz és egy ezüst színű Ford Transit 9 személyes busszal utaztattak, kísérve őket a szavazóhelyiségig. Amikor tömegesen kiszálltak a buszból, trágár szavakkal illették az ellenzéki megfigyelőket, amiért jelzik számukra a jogsértés tényét. Ezek után további 3 alkalommal jött vissza Fórián Albert képviselőjelölt egy fehér Suzuki Swift szgk val. Ekkor felváltva ment be a Kertvendéglő nevű helyiségbe és a szavazóhelyiségbe, ahonnan szemtanúk szerint szavatszámoló bizottsági taggal együtt kijöttek, beültek a fehér Suzukiba majd rövid konzultációt követően a delegált visszament a szavazóhelyiségbe. Ezen eseményeket önellenőrzési céllal hol fotó, hol videó formájában örökítették meg a jelenlévők, akik többszöri felszólításra sem tudták Fórián Albertet a jogkövető magatartásra rávenni. Egy idő után megérkezett a város jegyzője a Kertvendéglőhöz. Miután elhagyta a vendéglőt, az első, utcára néző ajtaját bezárták.

Ettől kezdve a hátsó bejárathoz hívták a szavazni érkező választópolgárokat, és úgy kísérették őket a szavazó helyiségbe. Az erősen ittas segítők közül többen fenyegető magatartást tanúsítottak a jogkövető magatartásra buzdító megfigyelő civilekkel szemben. Ezért újabb rendőri intézkedésre került sor, ahol a Kertvendéglő előtt felgyűlt személyeket arra utasították, hogy oszljanak fel és hagyják el a területet, ha nincs semmi dolguk. A tanúk elmondása szerint a szavazás során megközelítőleg 60 -100 ember lett ezzel a módszerrel befolyásolva, ami erősen kihatott a szavazás végeredményére.”

A kifogásban leírtak alátámasztásaként a kifogás mellékletét képező szöveg szerint 4 db fényképfelvétel került csatolásra, továbbá felsorolásra került a jogsértéseket alátámasztó 11 tanú neve és címe, akik azt tudják igazolni, hogy a készített kép- és hangfelvételek a választás napján történtek.

Csatolásra azonban ténylegesen 3 db fénykép került, míg hangfelvételek nem.

A Kérelmező álláspontja szerint „*Jelen ügyben a segítségnyújtó közreműködése valójában nyomásgyakorlást valósított meg, sértve ezzel a választás tisztaságát. A tényállásban leírt magatartás a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt választások tisztasága, valamint e) pontjában foglalt rendeltetésszerű és jóhiszemű joggyakorlás alapelveibe ütközik. Ahogy a választási és népszavazási eljárás egyes kérdései tárgyában született kúriai joggyakorlat-elemző csoport véleménye fogalmaz, „az autóbusszal szállítást a Ve. szövegszerűen is tiltja, ami azonban nem jelenti azt, hogy nem autóbusszal, hanem más szállítóeszközzel szervezeten lehet a választópolgárokat a szavazóhelyiséghez szállítani. Ilyenkor kerülnek előtérbe a Ve. alapelvi rendelkezései.” (Joggyakorlat-elemző csoport véleménye, 132. o.). Kifogástevő e körben hivatkozik a Pécsi Ítéltábla Pk.III.20.021/2014/2. számú döntésére, amelyben a bíróság megállapította, hogy a szervezett személyszállítás, jöllehet nem autóbusszal történt, ellentétes volt a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt alapelvekkel. Az Ítéltábla értékelése szerint „a választás napján a választópolgárok szervezett szállítására került sor [ez pedig] az ítéltábla álláspontja szerint egyértelműen és kétséget kizáróan a Ve.2.§ a) pontjában megfogalmazott választás tisztaságának megóvása illetőleg az e) pontjában meghatározott jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvébe ütközik.”*

A Kérelmező kifogásában Hajdúhadház Város Helyi Választási Bizottságtól a Ve. 218. § (2) bekezdés a) pontja szerint a jogsértés tényének megállapítását, a b) pont szerint a jogsértő további jogsértéstől történő eltiltását, a c) pont alapján pedig az érintett szavazókörben a szavazást megismételtetését kérte. Kérelmezte továbbá, hogy ugyanezen jogszabályhely d) pontja alapján szabjon ki kellő visszatartó erejű bírságot annak érdekében, hogy az ismételt szavazáson a választási csalásokat elkövető személyek lehetőleg ismételtelen ne tanúsítsanak jogsértő magatartást.

Ugyanezen a napon, lényegében egyező tartalommal érkezett a kifogása a Hajdúhadház Város Helyi Választási Bizottsághoz, melyeket a 95/2024. (VI. 14.) HVB számú jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel a HVB egyesített.

Hajdúhadház Város Helyi Választási Bizottsága a beérkezett kifogásokat 96/2024. (VI. 14.) HVB határozatával elutasította azzal az indokkal, hogy a kifogásokhoz kapcsolódóan rendelkezésre bocsátott bizonyítékok nem bizonyítják minden kétséget kizáróan a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjaiban foglalt alapelvek megsértését.

Döntése indokaként arra hivatkozott, hogy a kifogástevők által említett „Kertvendéglőben” történő alkohol, üdítő, energiaital és pénz átadás nem nyert minden kétséget kizáróan bizonyítást, tekintettel arra, hogy a kifogástevők az „onnan kijövő személyek” elmondására hivatkoznak, tehát a kifogástevők és a kifogásokban felsorolt tanúk nem látták, hogy a „Kertvendéglőben” mi történt, csak másoktól értesültek arról. A kifogásokhoz mellékelte fényképeken nem szerepel dátum, így azokról nem megállapítható, hogy pontosan mikor

készültek, továbbá a fényképek azt sem támasztják alá, hogy a rajtuk szereplő személyek bármit átadnának-átvennének egymástól.

A „segítségnyújtói közreműködéssel” kapcsolatosan hivatkozott a Ve. 181. § (1) bekezdésére, miszerint az a választópolgár, aki nem tud olvasni, illetve akit testi fogyatékosága vagy egyéb ok akadályoz a szavazásban, általa választott segítő – ennek hiányában a szavazatszámlláló bizottság két tagjának együttes – segítségét igénybe veheti.

A kifogástevők által hivatkozott azon magatartás, mely szerint több személy a szavazóhelyiség előtt hangosan „Fideszre és Fóriánra” mondatokat ordibálta volna, a HVB álláspontja szerint nem nyert minden kétséget kizáróan bizonyítást. Az ehhez kapcsolódóan mellékelt fotó az állítás bizonyítására nem alkalmas.

A HVB szerint a választópolgárok szavazóhelyiséghez történő szállításával kapcsolatosan hivatkozott magatartás elkövetése szintén nem nyert minden kétséget kizáróan bizonyítást, tekintettel arra, hogy a kifogásokhoz mellékelt fényképekről a dátum hiányzik, így azok készítésének időpontja nem megállapítható. Megállapította, hogy a fényképeken valóban láthatóak járművek, de a fényképek tartalma nem bizonyítja, hogy azokat a választópolgárok szavazóhelyiséghez történő szállítására használták volna, sem azt, hogy választópolgárokat kísérnek a szavazóhelyiséghez.

A fentiek alapján a HVB álláspontja szerint nem nyert bizonyítást a kifogástevők azon állítása, mely szerint kb. 60-100 embert befolyásoltak volna.

Kérelmező 2024. június 17. napján 10:05 perckor küldte meg fellebbezését a HVB részére. A helyi választási iroda hivatali kapun keresztül 2024. június 17 napján 16:59 órakor terjesztette fel azt az ügy teljes anyagával együtt a TVB részére.

Kérelmező fellebbezésében szinte szó szerint megismétli a kifogásában leírtakat, indokolása egyetlen mondatral kerül kiegészítésre a : szavazatszámlláló bizottsági tagra
vonatkozó rész tekintetében, mely a következő: *„A tanúk elmondása alapján nagyon sok alakalommal elhagyta a szavazás helyét és kiment az épületben befolyásoló személyekhez, és/ vagy a befolyásol választókhoz.”*

A Kérelmező fellebbezésében a HVB bizonyítékok értékelése körében kifejtett mérlegelését támadja, mert nem vette bizonyítási eszközként figyelembe a megjelölt tanúkat, tekintettel arra, hogy azok nem írták alá a beadványt, illetve, hogy a Kertvendéglőben történt események kapcsán azok azért nem bizonyíthatók kétséget kizáróan, mert azok nem a bejelentő közvetlen tapasztalatán, hanem mások elmondásán alapulnak, illetve sem az idézett kiabálásokat, sem a tömeges szállításokat nem látta kétséget kizáróan bizonyítottnak.

Kérelmező a fellebbezésében új bizonyítékként a kifogásban is megnevezett tanúk egy részének aláírására hivatkozik, mellyel kapcsolatosan a fellebbezésben rögzíti, hogy: *„Mint a beadványban hivatkozott tanúk előadjuk és aláírásunkkal is igazoljuk jelen fellebbezést és annak alapját képező kifogás tartalmát teljes körűen megismertük, értelmeztük, az azokban foglaltakkal maradéktalanul egyetértünk. A hivatkozott eseményeknek szem- és fültanúi voltunk, azok pontosan úgy és akkor – tehát 2024. június 09. napján – történtek, ahogy a beadványban szerepelnek, igazoljuk, hogy a beadott fénykép és videofelvételek ezen a napon készültek.”*

A kifogásban megjelölt 11 tanú közül 7 fő azonos személy és cím feltüntetésével mellett szerepel azok aláírása is.

A fellebbezés tartalmazza továbbá, hogy *„a Kertvendéglőben történt események tanúk általi elmondása nem zárja ki annak valódiságát és bizonyító erejét.”* Erre tekintettel Kérelmező elutasítja a HVB arra való hivatkozását, *„hogy a beadvány előterjesztője nem közvetlenül, hanem közvetett tapasztalatra az előadottakat semmiképpen nem eredményezhette volna a bizonyíték kirekesztését.”*

Mindezek alapján Kérelmező a fellebbezésében kéri a Területi Választási Bizottságot, hogy a HVB határozatát oly módon változtassa meg, hogy állapítsa meg a jogszabálysértés tényét és annak súlya és ismétlődése miatt a választási eljárás jogorvoslattal érintett részét semmisítse meg, továbbá a választás megismétlését írja elő visszatartó erejű kényszerintézkedések, szankciók alkalmazása mellett.

A fellebbezés érdemi vizsgálatra való alkalmassága:

A Ve. 221. § (1) bekezdése értelmében a választási bizottság elsőfokú határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be fellebbezést. A Ve. hivatkozott jogszabályi rendelkezése alapján, a másodfokon eljáró szervnek először azt szükséges vizsgálnia, hogy a fellebbezést az ügyben érintett személy nyújtotta-e be.

A TVB ebben a körben megállapította, hogy a Kérelmező fellebbezését, mint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. évi választásán jogerősen nyilvántartásba vett jelölő szervezet nyújtotta be, így érintettsége kétségkívül megállapítható.

A Ve. 223. § (3) bekezdése szerint fellebbezést jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani.

A Ve. 224. § (3) bekezdése alapján a fellebbezésnek tartalmaznia kell:

- a) a kérelem 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,
- b) a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja alapján a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha nem tartalmazza a 224. § (3) bekezdésében foglaltakat.

A TVB álláspontja szerint a fellebbezés megfelel a Ve. által előírt tartalmi és alaki követelményeknek, ezért azt érdemben vizsgálta, az alábbiak szerint:

A Ve. 231. § (4) bekezdése értelmében a fellebbezés elbírálására jogosult választási bizottság a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja.

A TVB ezen felülvizsgálati jogkörében először is megállapította, hogy a fellebbezés, illetve az azt megelőző kifogás a szavazás napján történt alábbi jogsértő magatartások elkövetését állítja:

1. A szavazókör közvetlen közelében található, korábban Kertvendéglő néven ismert épületben Fórián Albert képviselőjelölt sikeres választási szereplése érdekében jelentős mennyiségű alkoholt, üdítőket és energitalokat halmoztak fel, amelyekből a szavazás reggelén 6:00 órától, folyamatosan, 4-5 személy adott az érkező szavazóknak abból a célból, hogy nevezett képviselőjelöltre adják le szavazatukat.
2. 5-10 ezer forintot adtak azoknak, akik vagy Fórián Albertet jelölik meg a szavazólapon vagy csalárd módon azt színlelik, mintha nem tudnának önállóan szavazni, ezért egy bizonyos személy segítségét kérik.
3. A szavazóhelyiségben és helyi lakosok sok írástudó embert bekísértek a szavazófülkébe a segítséget kért személyek szavazólapját kitölteni.
4. HVB delegált a szavazási segítséggel kapcsolatos jelzés alapján a szavazókörhöz sietett, ahol azt tapasztalta, hogy 3 személy, szavazás után kilépve a szavazóhelyiség épületéből, azt kiabálták hosszú percekön át, hogy „FIDESZ-re és Fóriánra”.

5. Volt, akit az frsz-ú fekete színű Opel Astra típusú, kombi személygépkocsival, és volt, akit egy ezüst színű 9 személyes Ford Transit típusú gépjárművel, azaz „Busszal” utaztattak a szavazóhelyiségig.

Másodsorban a TVB számba vette a Kérelmező által a komplett eljárás során csatolt bizonyítékokat, melyek vonatkozásában megállapította, hogy a fellebbezés csupán annyiban tartalmazott további bizonyítékot a kifogáshoz csatoltakhoz képest, hogy a korábban is megnevezett 11 tanú közül 7 személy aláírásával is ellátta a beadvány azon részét, ahol tanúként kerültek megjelölésre.

Harmadsorban pedig értékelte, hogy azok mennyiben alkalmasak az állított jogsértések megtörténtének bizonyítására.

A szavazóhelyiséghez történő utaztatás kérdésköre:

A Ve. 143/A. § (2) bekezdése alapján mozgóurna igénylésére és a szavazóhelyiséghez történő szállításra nyilvános felhívás nem tehető közzé, szavazóhelyiséghez történő szállításra autóbusszal személyszállítás nem végezhető.

A Ve. e rendelkezéséhez fűzött kommentár értelmében a Ve. törvényes eljárásnak nyilvánítja a választópolgárok szavazóhelyiséghez szállítását, kivéve, ha a szállítás autóbusszal történik. E szerint a kilenc vagy annál kevesebb állandó ülőhellyel rendelkező gépkocsival megengedett a választópolgárok szállítása.

Ahogy a szavazás napján történő autóbusszal személyszállítás egyes kérdéseiről szóló 3/2014. NVB iránymutatás is rámutat, az autóbusszal szállítás fogalmának meghatározása során a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) I. számú függelék II. e) alpontját kell figyelembe venni. E jogszabályi rendelkezés szerint az autóbusszal olyan személyszállítás céljára készült, elektromos felsővezetékhez nem kötött gépkocsi, amelyben – a vezető ülését is beleértve – kilencnél több állandó ülőhely van.

A Bizottság egyetért a HVB azon megállapításával, hogy a Kifogásteve által csatolt bizonyítékok nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy a Ve. 143/A. § (2) bekezdés sérelme megvalósult volna, ugyanis a fényképeken nem látható olyan jármű, amely rendelkezne kilencnél több állandó ülőhellyel, és így alkalmas volna kilencnél több személy szállítására.

A fényképeken valóban láthatóak járművek, de a fényképek tartalma nem bizonyítja, hogy azokat a választópolgárok szavazóhelyiséghez történő szállítására használták volna, sem azt, hogy választópolgárokat kísérnek a szavazóhelyiséghez, így a szavazóhelyiséghez történő szállítás szervezetségére vonatkozóan sem tudott megnyugtató következtetést levonni, mely a Ve. 143/A. § (3) bekezdésének második mondata alapján szintén tiltott magatartás.

A Kúria a Kvk.VI.37.467/2018/2. számú határozatában rögzítette, hogy „a választójog gyakorlása megkönnyítéséhez a választási szerveken túl bárki segítségét igénybe lehet venni. Ez lehet mozgó urna igénylés, de a választópolgár szavazóhelyiségbe eljuttatása, szállítása is, kivéve az autóbusszal. (...) Nem merült fel, illetve nem került előterjesztésre olyan bizonyíték, amely a jelölő szervezet részéről szavazóhelyiségbe történő szállításra tett volna ígéretet, ahhoz biztosított volna járművet, vagy konkrét szavazókört jelölt volna meg a szállítás céljául. A szavazóhelyiséghez történő szállítás megszervezését a választópolgárok maguk végezték.”

Míndezek alapján a TVB ezt a jogsértést nem látta bizonyítottnak.

Az 5-10 ezer forint összeg átadása, illetve alkoholos italok, üdítők, energjaitalok biztosítása egy adott jelöltre történő szavazás vagy annak színlelése céljából, hogy nem tudnak önállóan szavazni, ezért egy bizonyos személy segítségét kérik:

A készpénz átadással kapcsolatos bizonyítás körében Kérelmező itt mindössze arra hivatkozik, hogy „tudomásuk szerint” ez történt.

A TVB egyetértett itt is a HVB azon álláspontjával, hogy beadványozó ezt az állítását mások elmondására alapozza, de ezzel kapcsolatosan semmilyen további konkrét bizonyítékot nem talált, így az az állítás szintjén maradt.

Ezzel kapcsolatosan a bizonyítékként hivatkozott tanúkat sem tudta a jogsértés alátámasztásául hívni, hiszen a meglévő információk alapján nekik is csak közvetett, mások elmondásából származó ismeretük lehet az esetleges jogsértés megtörténtéről.

A „Kertvendéglőben” történtek kapcsán is csak közvetett ismerettel bírhatnak a tanúk, hiszen arról is csak mások elmondásából értesültek, azt nem látták, ott nem jártak, egyéb bizonyíték pedig nincsen. Így ezen állítás is csak az állítás szintjén tudott maradni, minden egyéb megnyugtató bizonyíték nélkül.

A szavazási segítség jogtalan igénybevétele:

Ebben a körben a TVB szintén nem tudott megnyugtató következtetést levonni a jogsértés megtörténtére vonatkozóan. A fellebbezés itt arra hivatkozik, hogy a szavazatszámoló bizottsági tagok .t, a HVB delegáltját értesítették ennek megtörténtéről, de ő erről a fellebbezés tanúsága szerint személyesen már nem győződhetett meg, hiszen el sem jutott szavazóhelyiségbe, mert odaérve a kint ordító személyekkel találkozott.

A szavazóhelyiségben történtek kapcsán az SZSZB tagjai rendelkeznének ismerettel, figyelemmel a Ve. 173. § (2) bekezdésének azon szabályozására, miszerint a szavazás megkezdésétől a szavazás lezárásáig az SZSZB, a jegyzőkönyvvezető, a médiatartalomszolgáltató képviselője, valamint a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben, továbbá a Ve. 173. § (3) bekezdése értelmében a választópolgár a választójoga gyakorlásához szükséges ideig.

A fellebbezés azonban nem tartalmaz okfejtést arra vonatkozóan, hogy a tanúként hivatkozott személyek közül ki volt vagy kik voltak azok a személyek, akik a Ve. 173. § (2) bekezdése alapján a szavazóhelyiségben tartózkodni jogosultak voltak (egyáltalán SZSZB tagok voltak-e), ők mit tapasztaltak, mit láttak ezen állított jogsértéssel kapcsolatosan, illetőleg, ha tapasztaltak jogsértést, azt jegyzőkönyvvezették-e a Ve. 44. § (1) bekezdése alapján vagy sem, ha nem, miért nem.

Illetve, ha a tanúként hivatkozott személyek valamelyike esetleg SZSZB tag volt és a Ve. 181. § (1) bekezdésének megsértését tapasztalta, melyet jegyzőkönyvvezetett is, akkor pedig az a kérdés merül fel a TVB-ben, hogy az illető annak másolatát miért nem kérte el és miért nem csatolták a kifogáshoz vagy a fellebbezéshez.

Mindezek ugyanis segítették volna az eljáró bizottságok munkáját annak megítélésében, hogy történt-e jogsértés vagy sem, hiszen a Ve. 43. § (1) és (5) bekezdéséből, valamint a Ve. 218. § (1) bekezdéséből fakadóan csak a rendelkezésükre álló adatok alapján tudnak döntést hozni, külön, önálló bizonyítást nem folytathatnak le vagy hiánypótlást ebben a körben nem adhatnak ki, a bizonyítás, illetve annak elmulasztása a kérelmezőt terheli.

Ebből következően a TVB ezen állított jogsértés esetében is csak arra a megállapításra tudott jutni, hogy az az állítás szintjén maradt. Bár a Kérelmező sérelmezi a HVB eljárása kapcsán, hogy a csatolt bizonyítékok és az állított jogsértések közötti logikai láncolatot nem vette figyelembe, azonban a TVB ezzel kapcsolatosan azt állapította meg, hogy erre vonatkozó érvelést a Kérelmező sem fejtett ki, vagyis nem világos, hogy mely „bizonyíték” volna az, ami oksági kapcsolatba hozható állításával, melyik az, esetleg melyik tanúvallomás az, ami konkrétan alátámasztaná a jogsértést és miként.

A szavazóhelyiség előtt egy meghatározott jelölő szervezet, illetve jelölt nevének skandálása:
A TVB ebben a tekintetben is a HVB-vel azonos álláspontra helyezkedett, mivel véleménye szerint sem nyert minden kétséget kizáróan bizonyítást, hogy ott és akkor az állított jogsértés megtörtént. Az ehhez kapcsolódóan mellékelte fotó az állítás bizonyítására semmiképpen nem alkalmas, a bizonyítékként hivatkozott videófelvétel pedig nem került benyújtásra sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárásban.

Az állítás alátámasztásaként szerencsés lett volna a hivatkozott rendőri intézkedésről szóló jelentés benyújtása, azonban erre sem került sor, így viszont a sérelmezett kijelentés az állítás szintjén maradt.

A TVB e tekintetben is utal a Kúria joggyakorlatára, amely szerint – Kvk.I.37.470/2018/2., Kvk.I.37.525/2018/3, Kvk.VI.39.231/2022/2. számú végzések – a Ve. szabályrendszere alapján a kérelem alapjául szolgáló bizonyítékokat a kérelmezőnek kell előtárnia és a sikertelen bizonyítás következménye is őt terheli, a bizonyítási eszköznek pedig alkalmasnak kell lennie a kérelemben előadottak bizonyítására.

Mindezek alapján a TVB az elsőfokú határozat helyben hagyásáról döntött.

A TVB határozata a Ve. 43. §-án, 141. §-án, 143. §-án, 143/A. §-án, 221. § (1) bekezdésén, a 231. § (5) bekezdés a) pontján, 345. § (2) bekezdés c) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1), (3) bekezdésén, a 224. §-án, valamint a 225 §-án, az illetékfizetési kötelezettségről történő tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Debrecen, 2024. június 20.

Hajdú-Bihar Vármegyei
Területi Választási Bizottság
Debrecen
Rácsai Lajos Imre
elnök

Erről értesül:

- Hajdúhadház Város Helyi Választási Bizottság (4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1., anyakonyv@hajduhadhaz.hu)
- Élhetőbb Hajdúhadházért Egyesület (ehegyvesulet24@gmail.com)
- Irrattár